

Aranyszájútól a Boldogig

Egyik tizenkét évvel ezelőtti lapszámunkban vettük utoljára sorra az akkori fontos egyházzenei évfordulókat. Nem gondoljuk, hogy igazi szerkesztési szempontnak kellene tartanunk az évfordulók követését. Nem is olyan nagy létszámú a tollforgató egyházzenesz társadalom, hogy mindig találnánk akár csak szolidan színvonalas írásra jelentkezőt, vagy olyant, aki idejében utána tudna nézni az idegen nyelvű tanulmányoknak, érdemleges megemlékezéseknek. Azért is ódzkodunk, mert annyiszor megesett már, nem is csak egyházzeneszekkel, hogy az éves figyelem elmúltával újra a méltatlan háttérbe szorulás vár ünnepeltjükre. Ha fontos, akkor tartsuk mindig rajta a szemünk — és igyekszünk is erre. Másrészt, miért kellene évfordulóra várnunk az igazán jelentős életművek ünneplésére. Bach huszonöt évenként?... Aztán meg nem csak fél-nyomorult viszonyaink között, hanem mert Társaságunk kezdettől fogva ez a küldetése, elsődlegesen az egyházzene alaprétegét, a nevekhez nem vagy alig vagy csak jelképesen köthető énekkészleteket: az egyszólamú liturgikus éneket, a gyülekezeti vagy népéneket kell ápolnunk vagy történetileg feltárunk. A hangszer és a többszólamúság ezután jöhet, s jön is, és meg is marad, hangszerekkel és hangszeresekkel, a nehézséghez mért színvonalú énekesekkel, ha az előbbi rendben van. Újra meg újra meg kell értetnünk azt is, hogy miért nem lehet lapunk csak egyházzenei folyóirat: nincs értelme liturgikus alapozás nélkül egyházzenevel foglalkozni. Sem elméletben, sem a gyakorlatban.

Mostanában úgy esett, hogy mindkét szemponthoz köthető nevekre többet gondolhatunk. Az Alkotót dicsóítjuk, de meg kell emlékeznünk a jelentőset alkotó életekről. Egyéves késéssel emlékezünk arra, hogy 2007-hez képest 1600 éve halt meg az egyik legnagyobb görög egyházatya, aki nemcsak hatalmas szónoki életművet hagyott ránk, hanem —bármekkora is a saját része benne— az ő nevéhez kötődik az a liturgia, amelyet a bizánci kereszténység sok-sok megszentelt nyelven végez. 1707-ben született Charles Wesley, az angol világ megénekeltetője. A polgári éveken átnyúló folyóiratunk évfolyamszámozásának hol az egyik, hol a másik mostani feléhez kapcsolódnak a további évfordulók. 1508-ban kapott megbízást Heinrich Isaac, hogy a latin egyházi év egészét ellássa polifón darabokkal; a Choralis Constantinus mesteri szerzőjéről és az enciklopédikus gondolatgazdagságról vajon a kismester kategóriája jut az eszünkbe? 1608-ban halt meg Philipp Nicolai. Íme, csak két ének is halhatatlan emlékezetet szerezhet. 1659-ben született, s mennyi kecses szépséget alkothatott volna még a fiatalon elhunyt Henry Purcell! Az 1759-ben meghalt Händel oratorikus művei ugyan az egyházzene határvidékéhez tartoznak, de kevés mű vont be annyi embert a nemes kóruséneklésbe. 1809-ben hunyt el Haydn József, zenetörténetünk egyik legderűsebb zsenije, tizenhárom csodaszép mise és annyi más egyházi mű alkotója. S abban ez évben született Mendelssohn. Az első igazán mai, reflexív zeneértő. Elég a fanyalgásból egy sokérzelmű, művelt, okos, kedves, roppant tehetséges és szorgalmas alkotó, Isten Boldogja iránt!